

UDOSTĘPNIANIE INFORMACJI PUBLICZNEJ

Prawo do informacji publicznej wynika z przepisów:

- **art. 10 ust. 2 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności** z dnia 4 listopada 1950 r., który zapewnia obywatelom państw, które ratyfikowały konwencje, „wolność posiadania poglądów oraz otrzymywania i przekazywania informacji i idei bez ingerencji władz publicznych i bez względu na granice państwowe”.

- **art. 61 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.**, który stanowi, że: „Obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne. (...) Prawo do uzyskiwania informacji obejmuje dostęp do dokumentów oraz wstęp na posiedzenia kolegiałnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów, z możliwością rejestracji dźwięku lub obrazu.”

- **ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.**

W świetle przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej organy władzy publicznej obowiązane są do udostępniania informacji publicznej (art. 4 ust. 1 ustawy), gdyż prawo do informacji publicznej przysługuje każdemu, a od osoby wykonującej to prawo nie wolno żądać wykazania interesu prawnego lub faktycznego (art. 2 ustawy).

Odmowa udostępnienia informacji publicznej oraz umorzenie postępowania o udostępnienie informacji w przypadku, gdy informacja publiczna nie może być udostępniona w sposób lub w formie określonych we wniosku następują w drodze **decyzji**. Od decyzji tej przysługuje **odwołanie**, które zostaje rozpoznane **w terminie 14 dni** (art. 16 ustawy).

Ustawa o dostępie do informacji publicznej przewiduje także sankcje karne dla osób, które pomimo ciężącego na nich obowiązku nie udostępniają informacji publicznych. Zgodnie z art. 23 ustawy, takie zachowanie jest zagrożone grzywną lub karą ograniczenia albo pozbawienia wolności do roku.

Prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych oraz o ochronie innych tajemnic ustawowo chronionych, a także ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy. Ograniczenia te nie mają jednak zastosowania do informacji o osobach pełniących funkcje publiczne i mających związek z pełnieniem tych funkcji, w tym o warunkach powierzenia i wykonywania funkcji oraz w przypadku, gdy osoba fizyczna lub przedsiębiorca rezygnują z przysługującego mu prawa (art. 5 ust. 1-2 ustawy).

Zakres przedmiotowy informacji publicznych jest szeroki i obejmuje, między innymi, informacje o statusie prawnym lub formie prawnej organu władzy publicznej, jej organizacji, przedmiocie działalności i kompetencjach, sposobach stanowienia aktów publicznoprawnych, sposobach przyjmowania i załatwiania spraw, stanie przyjmowanych spraw, kolejności ich załatwiania lub rozstrzygania, dokumentach urzędowych, majątku publicznym, prowadzonych rejestrach, ewidencjach i archiwach, naborze kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska (art. 6 ust. 1 ustawy).

Udostępnianie informacji publicznych następuje poprzez ogłaszanie informacji publicznych, w tym dokumentów urzędowych w Biuletynie Informacji Publicznej, udostępnianie na wniosek złożony przez zainteresowaną osobę, wyłożenie lub wywieszenie w miejscach ogólnie dostępnych, a także poprzez wstęp na posiedzenia organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów (art. 7 ust. 1 ustawy).

Informacje, których nie udostępniono w Biuletynie Informacji Publicznej są udostępniane na ustny lub pisemny wniosek osoby zainteresowanej, przy czym przepisy ustawy o dostępie do informacji publicznej nie wymagają składania wniosku w jakiejś szczególnej formie (art. 10 ustawy).

Udostępnianie informacji publicznej na wniosek następuje bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

Jeśli informacja nie może być przekazana w tym terminie, podmiot obowiązany do jej udostępnienia powiadamia w tym terminie o powodach opóźnienia oraz o terminie, w jakim udostępni informację.

Termin ten nie może być dłuższy niż 2 miesiące od dnia złożenia wniosku (art. 13 ustawy).

Zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy **dostęp do informacji publicznej jest bezpłatny.**

Tylko w wyjątkowych sytuacjach, jeśli podmiot obowiązany do udostępnienia informacji poniesie dodatkowe koszty związane ze wskazanym we wniosku sposobem udostępnienia lub przekształcenia informacji w formę wskazaną we wniosku, **możliwe jest pobranie** od wnioskodawcy **opłaty** w wysokości odpowiadającej tym kosztom (art. 15 ust. 1 ustawy).